

GYELETÉRTEK

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hónapra 10—K Félévre . . 60—K
Negyedévre 30—K Egész évre.120—K

EGYES SZÁM ÁRA 40 FILLÉR.
Kapható az összes dohányfőzsdékben,
utcai árusítóknál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ferencz József-ut 26. I. em. (passage)
a városi bérházban.

Ausztria nem írja alá a békeszerződést.

Lyon, június 26.

Renner osztrák kancellár a *Le Journal* c. lapnak adott nyilatkozatában hangoztatja, hogy ragaszkodik ahhoz, hogy az Ausztriának megszabott békefeltételeket lehetetlen aláírni. Renner kancellár kijelentette, hogy az egész osztrák kormány és közvélemény a békeszerződés mai alakjában való aláírása ellen van. Ha a feltételeket nem enyhítik, attól kell félni, hogy a bécsi lakosság a bolsevizmus karjaiba dől. Ezt mindenestre meg kell akadályozni. (Dacia.)

Laibach, június 26.

Piffl bécsi püspök levelet intézett a pápához, amelyben felkéri, hogy Saint Germainban hasson oda, hogy az Ausztriával kötött békefeltételeket enyhítsék. (Dacia.)

Wilson Oroszország nélkül nem köt békét.

Belgád, június 26.

Párisból érkező megbízható hírek szerint Wilson kijelentette, hogy Oroszország nélkül béke nem köthető és ő azt Oroszország nélkül nem fogja aláírni. (Dacia.)

Hötendorfi Konrád memoárjai.

Miért vesztették el a háborút a központi hatalmak?

Róma, június 26.

Hötendorfi Konrád memoárjai itt nagy szenzációt keltettek. Az osztrák-magyar hadsereg volt vezérkari főnöke azt állítja, hogy a háborút azért vesztették el a központi hatalmak, mert Németország Falkenhayn parancsára nem hallgatott Ausztriára, hogy az olaszok ellen kell a végsőkig küzdeni és Olaszországot kell először térdre kényszeríteni. Hötendorfi Konrád véleménye szerint ezáltal felszabadult volna az egész olaszországi hadsereg, amelyet aztán a nyugati fronton lehetett volna felhasználni. Konrád 1916-ban tiz hadosztályt kért, hogy az olasz frontra vihesse, de nem kaphatta meg, mert a német trónörökösnek Verdun előtt volt rájuk szüksége.

A német sajtó biztosra veszi a béke aláírását.

Páris, június 26.

Egy weimari távirat szerint az új német kormány valószínűleg a következőképpen alakul meg: *Dávid* miniszterelnök, *Dernburg* pénzügy, *Linzheimer* igazságügy, *Preuss* belügy, *Schmidt* közellátás, *Witzel* közmunka, *Dener* munkaügy, *Bernstorff* külügy, *Noske* hadügy, *Bell* gyarmatügy, *Griesbert* postaügy, *Erzberger* tárcanélküli miniszter.

Nagyszeben, június 26.

A legtöbb német újság biztosra veszi a béke aláírását. Az összes magasrangú tisztek, akik Weimarban a tanácskozáson jelen voltak, Erbert elnöklése alatt szintén a béke aláírása mellett nyilatkoztak. (Renesterea.)

Hogy alakul az olasz kormány?

Miért mondott le Orlando? Nitti programja. Olaszország magatartása.

Bukarest, június 26. Az Epoca gróf Cortina olasz államférfival történt beszélgetés alapján nevezett alábbi nyilatkozatait közli az olasz kormányválság okairól és következményeiről: Az olasz kamara a lemondott kormány lezavazásával nem Orlando miniszterelnök, hanem éppen Sonnino külügyminiszter ellen tüntetett, kit azzal vádolnak, hogy különösen pénzügyi és gazdasági dolgok tekintetében nem képviselte elég eréllyel az olasz érdekeket a békekonferencia tárgyalásain.

Az új kormányban gróf Cortina szerint, Nitti, a miniszterelnökön kívül — aki a külügyi tárcát is átveszi — Tittoni, Farka

Colosino, két független szocialista, Cabrini és Ferri Enrico, továbbá Bertolini és Luzatti vesznek részt. A kabinetben egész bizonyosan tárcát vállalnak a Gioletti-párt hívei is, kiktől várják, hogy a konferencián Olaszország azon igényeit, melyekért hareba indult, hathatósan fogják képviselni.

Fiuméről gróf Cortina ezeket mondta: A mi katonáink nem akarnak eltávozni Fiuméből, az egész hadsereg követeli Fiumének Olaszországhoz való csatolását. Ez különben kivétel nélkül az olasz körök véleménye és hiszszük, hogy a békekonferencia Olaszország javára dönti el ezt a kérdést.

Róma, június 26.

Orlando lemondásának főoka Giolitti nagy parlamenti beszéde volt. Mint ismeretes, Giolitti a háború után minden politikai szerepléstől tartózkodott, most pedig pártját újjászervezte és a politikai életben fontos szerepet játszik. Az új olasz kormány összeállítása eddig nem sikerült.

Páris, június 26.

A Stefáni-ügynökség jelentése szerint az olasz politika nem fog változni. Ugyancsak a Stefáni-ügynökség megeafolja azokat az

utóbbi időben szárnyrakelt híreket, amelyek szerint Olaszország a jövőben Magyarországgal és Bulgáriával közös politikát szándékozna folytatni. (Izbanda.)

Bukarest, június 26.

Olasz lapok szerint Nitti programja különböző reformokat tartalmaz. Külügyi politikájáról csak általánosságban beszélnek, amennyiben biztosra veszik, hogy a hadsereget azonnal demobilizálná, aminek természetes következménye a béke megkötése.

A demobilizálás után azonnal megtartanák a választásokat és a kormány kiegészítené magát két szocialista miniszterrel: Cabrini és Modigliánival.

Tilos mindentéle hirterjesztés.

A román hadseregpáncsnokság rendelete. Az erdélyi román hadsereg páncsnokságától.

Kivonat

a 21. és 25. számú rendeletből (helyesbitve).
1. Vétkesnek tekintetnek mindazon egyének, akik bár nem rossz szándék-

kal a nyilvános helyiségekben, vonatokban, az utcákon stb. bármiképpen közölni, híresztelni, megbeszélni fogják az akár igaz, akár képzelt híreket vagy véleményeket, amelyek a harci tevékenységet érintik; továbbá, amelyek a helyzetre és a csoportok áthelyezésére, vagy a katonai hatóságok rendelkezéseire, vagy bármilyen, a román hadsereget érintő ügyekre vonatkoznak.

2. Ezen vétkezések a katonai bírál által első és utolsó fokban fognak tár-

gyaltatni és egy évig terjedő bezárásra és 2000 lei pénzbüntetésre elítélni; amikor a fenti vétkes kénkedési és árusági szándékkal törtétek, a háború esetén érvényes büntető törvényekben előírt büntetések fognak végrehajtatni.

A pápai nuncius dekrétuma a dorogi egyházmegye ügyében.

Negyvenhat parochia kikapcsolása.

Megirtuk, hogy dr. Radu Demeter nagyváradi görög katolikus püspök Szatmármegyébe utazott, hogy ott elintézzé a nagyváradi görög katolikus egyházmegyétől hét évvel ezelőtt elszakított és a hajdudorogi magyar görög katolikus püspökséghez csatolt negyvenhat parochia közül negyvenkét parochiának és a szamosujvári egyházmegyétől elszakított négy parochiának a nagyváradi görög katolikus püspökséghez való visszaesatolását.

A negyvenhat egyházközségnek a nagyváradi görög katolikus püspökséghez való visszaesatolása politikai szempontból is rendkívül fontos. Histórikuma az, hogy 1912 július 7-én a hajdudorogi görög katolikus egyház megalakulása alkalmával a nagyváradi egyházmegyéből negyvenhat egyházközséget és a szamosujvári egyházmegyéből is több községet az új püspökséghez csatoltak. A változott viszonyok kapcsán most Valfré di Bonzo Tivadar bécsi pápai nuncius dekrétuma érkezett Nagyváradra dr. Radu Demeter püspökhöz.

Dr. Radu Demeter püspök a bécsi nuncius rendelkezését pástörlevélben közölte egyházmegyéje híveivel és a visszaesatolandó egyházközségekkel. Azonkívül pedig személyesen is beutazza visszaeszerzett községeit és személyesen közli a pápai nuncius intézkedéseit.

A nagyváradi püspökséghez ideiglenesen visszaesatolt egyházközségek a következők: Amác, Szatmárszadány, Nagykoles, Csengerbagos, Csegöld, Csengerujfalu, Pete, Óvári, Porcsalma, Szamosdok, Vetés, Csomaköz, Domahida, Gencs, Kismajtény, Nagykároly (román parochia), Reszege, Szaniszló, Erdengeleg, Érendred, Mezőterem, Portelek, Vezend, Éradony, Érkörtvélyes, Értarcsa, Gálospetri, Nyiracsád, Nyiradony, Piskolt, Nyirábrány, Vasad, Álmosd, Bagamér, Érkenéz, Érselind, Hosszupályi, Kokad, Nagyléta (román parochia), Pocsaj, Vértés, Makó, továbbá Batizvasvári, Szatmár, Szatmáruvári és Józsefháza.

A szegedi kormány a bolsevizmus ellen.

A szegedi munkásság az Aradon alakult és jelenleg Szegeden székelő magyar kormány mágnás tagjai ellen állást foglalt és ennek jeléül Szegeden általános sztrájk tört ki. Ma azután azt a hírt kaptuk, hogy a szegedi sztrájk véget ért.

A szegedi kormány tudvalevőleg a bolsevizmus letörésére egy nemzeti hadsereg létesítését tüzte ki célul és ezen cél szolgálatában ma jelent meg az Új Magyarország 5. — június 19-iki — számában, Horthy Miklós ellentengernagy, hadügyminiszter felhívása. A hadügyminiszter minden fegyverfogható hazafit felhív, hogy most, az utolsó percben, a vörös terror leküzdésére és a tör-

vényes rend és közbiztonság helyreállítására, segítsen egy nemzeti hadsereg megszervezésében.

Minden 17. és 50. év közötti férfit felszólít a toborzási hirdetmény, hogy június 21. és 25-ike között a toborzó bizottságok előtt jelenjenek meg.

A hirdetmény megjelenése után az első jelentkező Somogyi Szilveszter dr. szegedi polgármester volt, aki „Szeged népehez” című kiáltványban adja ezt tudtul a lakosságnak. A kiáltvány utolsó sora így hangzik: „A mai napon magam vettem kezembe Szeged ősi, szeplőtlen zászlaját és mint a hatóság feje, beléptem a hadseregbe. Aki becsületes ember, követni fog!”

Körner Adolf főjegyző halála.

Követte feleségét a sirba.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Körner Adolf, nyugalmazott polgármester-helyettes főjegyző, szerdán éjjel hosszas szenvedés után hatvanhárom éves korában elhunyt. Halála széles körben keltett mély részvétet. Az elhunyt három évtizednél hosszabb időt töltött a város szolgálatában és ez alatt az idő alatt fáradhatatlanul, nagy munkabírással dolgozott a köz érdekében. Acélos jelleme, kristálytisztta egyénisége tették őt minden körben becsültté és nevét tiszteltté.

Halála, bár nem jött teljesen váratlanul, de tragikus előzmények után következett be. Egy évvel ezelőtt meghalt leánya és hat hónap múlva hön szeretett nejét veszítette el. Ez a csapas nagyon lesújtotta és azóta ő is állandóan betegeskedett, míg tegnapielőtt a halál megváltotta testi szenvedéseitől és lelki banatától.

Körner Adolf 1856. évben született. Tanulmányai végeztével 1881-ben került a városhoz, mint aljegyző. 1883-ban árvaszéki jegyző lett, míg 1884-ben másodaljegyző. 1890-ben tanácsnökká választották, míg az 1912. évi tisztújításkor egyhangulag főjegyzővé választották, 1914. év végén, mint főjegyző vonult nyugalomba.

Körner Adolf egész hosszú hivatali pályafutása alatt nagy népszerűségnek örvendett. Érdekes megemlíteni, hogy ő volt a városi tanácsnak katolikus vallású tagja. Régi keletű megállapodás volt az, hogy a kálvinista Róma magisztrátusában egy tanácsnok katolikus vallású legyen. Körner visszavonulásával a magisztrátus tisztán református férfiakból állott.

A városi tanács esütörtöki ülésén Csóka Sámuel polgármester-helyettes, főjegyző emlékezett meg kegyeletos szavakkal Körner Adolf ny. főjegyző elhunytáról. Dr. Magoss György tisztifőügyész méltatta aztán Körner érdemeit, azt mondván, hogy: a mi időnkben alig volt tisztviselő, aki annyi elismerésre volna méltó, mint Körner főjegyző. Kell, hogy a város Körner főjegyzőt a maga halottjának tekintse és — a közgyűlés utólagos jóváhagyásával — a saját költségén temettesse el őt. Erkölcsei kötelességünknek érzem, hogy az

ő emlékének legalább ennyive adózunk.

A tanács egyhangulag magáévá tette dr. Magoss György kegyeletos gondolatát, jegyzőkönyvében örökíti meg az elhunyt emlékét és mint a város halottját temetteti el. A temetésen dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok fog bucsubeszédet mondani a tisztikar nevében. A tanács Körner Adolf haláláról a következő gyászjelentést adta ki:

Debreczen sz. kir. város tisztikara fájdalommal jelenti, hogy a tanácsnak hosszú időn át szeretettel és tisztelettel övezett tagja Körner Adolf nyugalmazott polgármester-helyettes, főjegyző f. hó 25-én hosszú szenvedés után elhunyt.

Végző tisztességtele folyó hó 28-án, szombaton délelőtt 11 órakor lesz a Szent-Anna-utca 32-ik számú gyászszobából a róm. katolikus egyház szertartása szerint.

Tiszta jelleme, minden szempárt lelkesülni tudó jó szíve, tisztviselői lelkiismeretessége mindenkör példaképünk marad s fenn tartja emlékét közöttünk.

Egy elzúllott nemesi sarj.

Aki még fogságában is lop. — Rajtakapták a lopáson.

Az Egyetértés tudósítójától.

A debreczeni rendőrség rendkívül érdekes módon fogott el egy furfangos szelhamost és tolvajt, kit már régebben keresett a rendőrség és aki most egy véletlenből kifolyólag kézrekerült.

Bogátfalvi Sebesi Imrénének hívják az illetőt. Régi nemesi családból származott, de pár évvel ezelőtt anyagiilag tönkremenvén, a züllés lejtőjére jutott. Többrendbeli szelhamoskodásból kifolyólag kereste már hónapok óta a rendőrség. Tegnapielőtt este egy román katonai járőr behoza bogátfalvi Sebesit a rendőrség épületében lévő térparancsnokságra, mert a zárórán tul éjjel 11 órakor még az utcán volt. Sebesi nem tudta magát kellőképpen igazolni és ezért ott tartották a fogházban. — Másnap a rendőrség épületében járt Auspitz Imre, Nap-utca 10. szám alatti lakos, ki fekete bőrtáskáját megpakolva többféle értékes holmikkal, pokróccal oitthagyta a rend-

őrségen, míg ő a rendőrségről felment a főispáni hivatalba. Mikor bogátfalvi Sebesi Imrét feki-sérték a fogházból és átakarták kísérmé egy másik katonai parancsnoksághoz, meglátván Auspitz által otthagytott pakkokat, odaszólt öreinek:

— Várjanak egy kicsit, még magamhoz veszem a csomagjaimat.

Sebesi a legnagyobb hidegvérrel magához vette Auspitz csomagjait és elvitte. De nem volt szerencséje. Amint az utcán ment örei között, Auspitz éppen arra jött és a legnagyobb meglepetésre látta, hogy csomagjai egy idegen fogoly kezében vannak. Akkor már nem volt ideje közbelépni, hanem megtette a feljelentést. A rendőrség aztán intézkedett, hogy Sebesitől elvegyék a lopott holmikat és a tolvajt magát pedig visszahozták a rendőrségi fogházba.

Carp Péter meghalt.

Bukarest, június 26.

Carp Péter volt román miniszterelnök, a konzervatív-párt ismert volt vezetője, tegnapielőtt tipanesti birtokán meghalt. (Dácia.)

Új posztóüzlet!

Választékos raktár valódi angol gyapjuszövetek-, béléssárk-, női costum- és ruhaszövetekben.

Feldheim Testvérek
Király-utca 4. szám.

A munkanélküliek ügye a városi tanács előtt.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A városi tanács esütörtöki ülésén ismét szóba került a kényszermunkára való előállítások ügye, amelynek tárgyalásához meghívták Herkély Gyula csendőrőrnagyot, a rendőrség vezetőjét. Csóka Sámuel polgármester-helyettes főjegyző adta elő, hogy a rendőrségnek azon eljárása ellen, hogy kivétel nélkül előállítja az embereket, amikor munkásokra van szükség, mind több panasz merül föl a város közönségének körében. Egyik nagykereskedő azt panaszolta neki, hogy három kereskedőségét vitték el. A városi alkalmazottak közül is ugyszólván minden nap elfognak néhányai. Hiába mutatnak bármiféle igazolványt.

Dr. Tóth Emil tanácsnok: Nekünk is kellene gondoskodnunk valami igazolványról, mert velünk ts megeshetik, hogy előállítanak.

Milyen erősek az orosz bolsevikiek?

Páris, június 26.

Vergun tanár, orosz ujságíró, a Novoje Vrmja volt szerkesztője Laibachba érkezett és kijelentette, hogy bolsevik Oroszországban agrár- és munkásforradalmak törtek ki.

A vörös hadsereg, amelyre Lenin és Trockij támaszkodik, nagyobb részét volt német hadifoglyokból áll. Lelke ennek a hadseregnek Blücher volt német tá-

Herkély Gyula csendőrőrnagy, a rendőrség vezetője következőkben válaszolt a panaszokra: A rendőrség helyzete nagyon nehéz ebben a dologban, mert későn kapja meg a munkások és fogatok előállítására vonatkozó rendelkezést. Ugy, hogy a fogatokat éjjel kell összeszedni. Már több ízben interveniált ebben a dologban a román parancsnokságnál.

Most pedig úgy intézkedett, hogy rendőrbiztosok bejárták kerületeiket házról-házra és összeírták a munkanélkülieket. Ilyen módon körülbelül száz munkanélkülit már összeírtak s most már ezeket fogják igénybe venni, amikor szükség lesz munkásokra. Intézkedett Herkély Gyula a munkanélkülieknek a telepeken és a kertészekben való összeírása iránt is. Ilyen módon megfelelő számú embere lesz kéznél a rendőrségnek arra az esetre, ha munkásokat kell előállítani. Rámutatott arra, hogy a rendőrség nem a maga iniciatívájából foganatosítja az emberek előállítását, mert a rendőrség a parancsnokságtól kapja a szigorú rendelkezést, amelyet végre is kell hajtania.

A tanács megnyugvással vette tudomásul Herkély Gyula csendőrőrnagy, mint a rendőrség vezetőjének azt az intézkedését, hogy összeíratta a munkanélkülieket, amely intézkedéssel a rendőrség megkímélheti a járó-kelő közönséget a zaklatástól.

A debreczeni orvosok és szülésznők beosztása. Hirdetmény.

Hivatalosan közzétételik azon debreczeni orvosok és szülésznők névsora, akik naponként szolgálatot fognak teljesíteni a város területén. Közérdekű működésük akadálytalan és szolgálatuk pontos teljesítése céljából a térparancsnokságnál intézkedés tétellett arra nézve, hogy az orvosok és szülésznők egész reggelig tartó szabad közlekedési engedélyt kapjanak havonként azokra a napokra, melyekre beosztásuk szól.

Az orvosok és szülésznők beosztása a következő:

Péntek: Orvosok. Hutiray József Péterfia-u. 18., Kajdi József Konvéd-u. 26., Sauerwald János Egymalom-u. 3., Kenyeres Elek Simonffy-u. 1., Leitner Adolf Szechenyi-utca. 11. sz., Kiss Gyula Batthyány-u. 7., Liszt Nándor Deák Ferenc-u. 10., Trocsányi Béla Sas-u. 4., Losonezy Álmos Ferenc József-u. 87., Moskovits Miksa József kir. hg-u. 18., Nágel Zsigmond Ferenc József ut 49., Nagy Kálmán Hatvan-u. 1., Nagy József Szechenyi-u. 51.

Szülésznők: Nagy Bálintné Rákóczi-u. 39., Osváth Ferencné Maróthy Gy-u. 14., Laczkó Mihályné Salétrom-u. 24., Popper Dávidné Szechenyi-u. 14., Munkás Józsefné Késes-u. 15., Ormós Gáborné Timár-u. 28., Schmidt Györgyné Márton Kálmán-u. 2., Prohammer Károlyné Bercsényi-u. 7., Fehérváry Sándorné Teleki-u. 14., Kovács Józsefné Budai Ezsziás-u. 12., Matta Imréné Csemete-u. 10.

bornok. Ezekon kívül van ebben a hadseregben: 75,000 kínai, 50 ezer magyar volt hadifogoly és 25,000 török, akiket Enver pasa szervezett. Oroszországnak a bolsevizmus alól való felszabadítását Vergun, Denikin, Koltcsak és a jugoszlávok közös akciójában látja, politikai feltámadásában vetett reményét pedig Oroszországnak a többi felszabadított szlávokkal való egyesülésében.

HIREK

Házanként összeírják a munkanélkülieket.

Több ízben irtunk már arról, hogy miután a megszálló csapatok parancsnokságai többféle és csaknem naponként ismétlődő munkálatok elvégzésével bízzák meg részint a városi tanácsot, részint a rendőrséget, e munkálatokat a hatóságok csak kényszer-munkáltatás útján tudják a megkívánt gyorsasággal elintézni. Eddig a megfelelő munkaerőt razziák útján szereztek meg.

Most, hogy a város közönségét a naponkénti razziától megkímélje a rendőrség, más célra vezető módhoz fordult. A rendőrfőkapitányság elrendelte a városban található összes munkanélküliek házankénti összeírását. — Polgári biztosok mennek házról-házra és összeírják mindazokat, akiknek nincs rendes állásuk vagy foglalkozásuk.

A rendőrség felhívja a lakosságot, hogy abban legyen segítségére. Aki munkakerülőkről, vagy más munkanélküli egyénéről tud, jelentse azokat vagy a kiküldött közegeknek, vagy egyenesen a rendőrségen dr. Tóth Lajos rendőrfőkapitánynak. A köznek tesznek ezáltal szolgálatot, mert azokat az embereket, akiket nyíltan keresnek, rendes foglalkozást üznek, megmentik a zaklatástól.

Az összeírást rövid pár nap alatt befejezik és a katonaság részére szükséges munkálatoknál ezeket fogják igénybevenni; esetleg esetre rendőrökkel felvezetve őket a munkálatokhoz. Arról is gondoskodás történik, hogy munkájukért ezek az emberek fizetésekiegészítést kapjanak.

Ha ez a rendszer bevált, akkor a rendőrség teljesen mellőzi az esti és a reggeli razziákat.

Az idegenek összeírása.

A rendőrség mintegy két héttel ezelőtt napokon át folytatta a városban tartózkodó idegen honosok, főleg galíciaiak összeírását. Több száz idegen honos jelentkezett, kiknek a jegyzékét a rendőrség átadta a megszálló csapatok parancsnokságának. Eddig még nem történt arra nézve intézkedés, hogy kiknek kell majd elhagyni a várost. A nehéz közlekedési viszonyok miatt az egész kérdés megoldása valószínűleg halasztást fog szenvedni.

Reims újra benépesül.

A világháború folyamán nagyon sokat szerepelt Reims francia város a vezérkari jelentésekben. Nagyon sokat szenvedett ez a város a harcokban és egészen elnéptelenedett. A *Le Petit Parisien* legutóbbi számában olvassuk, hogy Reims újra benépesül. A reimsi népszámlálás, amely május végén folyt le, a következő eredményt mutatja: 9.706 férfi, 9.560 nő, 4.864 gyermek, összesen 24.130 lélek. Ebben a számban nincsenek benne azok, akik csak átmenetileg tartózkodnak Reimsben. A márciusi népszámlálás még csak 8.483 lakost talált Reimsben.

Kutatás a fegyverek után.

Tegnap befejezést nyert a város belső területén a fegyverek utáni kutatás. Este dobszó útján még egyszer nyomatókosan felhívták a lakosságot, hogy akiknél még fegy-

ver vagy lőszer maradt volna vissza, szolgáltatassa be a katonai térparancsnokságnál. Akiknél még ezeket is találnának fegyvert, azokat igen szigorúan büntetik.

Akasztófa a prágai üzletek előtt.

A bécsi lapokban nagyon érdekes prágai hírek olvashatók arról, hogy milyen energikusan és sikeresen vetett véget a cseh nép a kereskedők árdrágításának. Minden üzlet elé akasztófat állítottak fel. Azután kivitték minden kereskedőt az akasztófa alá és megeskették őket, hogy az árúkat és élelmiszereket nem fogják a beszerzési árnál husz százalékkal drágábban árúsítani. Egyben megfenyegették őket, hogy ha esküjüket megszegik, az üzletük előtti akasztófa fogják felhuzni őket. És ennek a drasztikus, de hatásos fellépésnek meg van az eredménye, hogy Csehországban az utóbbi hetekben nem árdrágítottak.

A Gazdag-cirkusz, amely most nagy érdeklődés mellett tartja előadásait Debreczenben a Széchenyi-utca végén levő elegáns és kényelmes helyiségében, szenzációs új számokkal frissítette fel műsorát. Estéről-estére fellépnek László, a jelenkor legjobb bohóca, Francini testvérek, a legkiválóbb szalon-akrobaták bámulatos mutatványokkal.

Figyelmeztetés. Felhívja a Hatósági Munkaközvetítő Hivatal azon egyéneket, kiknek részére román-magyar igazolvány adatott ki, hogy azt haladéktalanul adják be a román térparancsnokság által való lepecsételést végett. Hatósági Munkaközvetítő Hivatal.

Árdrágító papagály. A váradi nyári nagyvásáron már csaknem minden volt, ami a békében látható. Csakhogy persze az árak minden vonalon emelkedtek. A régi tíz krajcáros szalmakalapokat 6 koronáért vcsztegették. Az árdrágítás terére lépett még a papagály is. Ugyanis már 40 fillérért huzgálja a jövőndöt. Meg kell azonban adni, hogy a papagálynak igen nehéz a helyzete, mert a jövőt illetőleg bizony bajos sok jót mondani.

Eltűnt redikül. Tóth Kató, Cserepes-utca 12. szám alatti lakos feljelentés tett a rendőrségen, hogy a Nagyerdőn eltűnt a redikülje, mely készpénzen kívül egy női ezüst órát és más apróságokat tartalmazott. Elvesztette vagy ellopták tőle.

A női felső kereskedelmi iskolába és női kereskedelmi szaktanfolyamra, beiratkozni minden nap 10—12-ig lehet Egyház-tér 2. szám alatt.

A közvilágítási vállalat és a helyivasut afférja. Debreczeni Jenő, a közvilágítási vállalat igazgatója bejelentette a csütörtöki tanácsülésen, hogy a helyivasut részvénytársaság újabb nehézségeket támaszt az elszámolás kérdésében. Amikor a román parancsnokság rendelkezéseire újra megindult a villamoskocsik közlekedése, a helyivasut részvénytársaság és a város közvilágítási vállalata között megállapodás jött létre és azon az alapon, hogy a szén 25 koronába kerül, felemelték a villamosáram díját, valamint a menetjegyek árát. Időközben bizonyossá lett, hogy a szén 30 koronánál is többre fog kerülni, ennél fogva az áram is többre kerül. A helyivasut azonban nem hajlandó többet fizetni, azt mondja, hogy így is 25 százalékkal csökkent a forgalma a menetjegyek 40 fillérré való felemelése következté-

ben és így ráfizet az üzletre. Az ügy rendezésére a tanács Rásó István főispánt kéri fel. A főispán fogja tehát ezt az ügyet a román parancsnokság elé terjeszteni.

Értesítés. Értesítettnek a Hortobágyon legeltető gazdák, hogy a jószág-olvasásról felvett jegyzőkönyvek szerint a jószágállományokról való összeírási lap kézbesítve lett. Az esetleges észrevételeket a városi számvevőség 7-ik számú szobájába 1919 július 5-ig annyival is inkább tegyék meg, mivel a legelőbér-észerint fog kivettetni.

Hogy él Páris? A *Le Petit Parisien* írja: Ma valamivel több hus volt a mézárzszekekben, mindamelllett a vágóhidak kevés húst adtak: 9.740 kg. marhahúst, 905 kg. borjuhúst, 355 kg. juhúst. A husárak nem igen változtak, csak a borjuhús ára esett 100 kilónként 50 frankkal. A vajbehozatal csökkent, a termelők kezdik visszatartani a vaját a vidéken. A közönséges vaj kilónként 7.50—10.50 frank, normand vaj 9—10.50 frank. A tojásbehozatal állandóan csökken. A tojás ezre 430—440 frank.

Női harisnyák nagy mennyiségben érkeztek Frank Sándor nőidivat céghez Piac-u. 42.

Dr. Szöllösi nemi betegeknek rendel. Hungária épület.

Frank Sándor céghez Grenadinok érkeztek, olcsó árak mellett. Piac-u. 42.

Dr. Kajdy József, nyugalmazott bihari diószegi községi orvosrendelőjét Honvéd u. 9. szám alatt megnyitotta.

Dr. Szatai első jogi szeminárium a református bérpalotában. Előkészít alapvizsgákra és szigorlatokra. Tankönyveket vesz, elad, kikölcsönöz.

Bécsben leverték a kommunista forradalmat.

A Neue Freie Presse e hó 17-i számában tudósítást van arról, hogy Bécsben is kiakarták kiállítani a kommunista forradalmat, de a kormánynak még esirájában sikerült elfolytani a mozgalmat.

Június 10-ike óta ugyanis a „Vorwärts” naponta az általános sztreik mellett izgatott. A polgári lapok pedig ugyancsak június 16-ikára a békeszerződés elleni tüntető körmenetet jelezték. A versaillesi békefeltételek elleni elégtelenséget akarták a kommunisták felhasználni arra, hogy elsöpörjék a Renner-kormányt és kikiáltásák a köztársaságot. A kormány ezt megtudva, június 15-én este le-tartóztatott 153 kommunista vezető. Másnap felvonultak a kommunisták a Rathaus és a parlament elé, ahol mikor vezérek le-tartóztatását megtudták a Lendengericht elé vonultak, amelyet ostrom alá véve, ki akarták szabadítani az elfogottakat. — Erős lövöldözést kezdtek és hangosan kiáltoztak:

— Le a burzsoá kormánnyal! Eljen a szovjetköztársaság!

Csakhamar felvonult azonban ellenük a készenléthe helyezett lovasrendőrség és katonaság és gépfegyverekkel harcba kezdett a lázadó kommunistákkal. Az ütökö-zetnek 15 halott és 10 sebesült

lett az áldozata. A rendőrség és katonaság erélyes fellépése teljesen véget vetett a kommunista lázadásnak. De lecsendesítette ezt a bécsi lapoknak az a mai napi hiráda is, hogy az *ántánt rögtön beszünteti az élelmiszerszállítást, ha a munkások tovább is folytatják a kommunista kísérleteket.* És mert Bécs népe tudja, hogy éhínség fenyegeti, ha az élelmiszerszállító vonatok elmaradnak, helyre állt a nyugalom. A kormány pedig, hogy a munkásságot megnyugtassa, szabadon bocsájtotta a letartóztatott 159 kommunista vezető.

Hogy az egyébként józan bécsi nép körében is tért tud nyerni a kommunizmus, annak okát tisztán abban látják a bécsi lapok, hogy a kormány képtelen megakadályozni, hogy a magyar bolsevik agitátorok naponta nagy számmal és rengeteg pénzzel át ne jöjjenek a Bruck- királyhidai határon Bécsbe. A Grand Hotelben laknak és onnan irányítják a kommunista lázadást. Ezért aztán általános elkeseredés a bécsi polgárság körében, akik erélyes razziát és a magyar bolsevik lázítókat kitoloncolását követelik.

Előkészületek a színházpályázat kiírására.

Megvizsgálják a szinigazgató üzemvitelét. — A helyáremelés kérdése.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok a városi tanács csütörtöki ülésén előterjesztette *Heltai Jenő* szinigazgatónak egy beadványát, amelyben bejelenti, hogy a tanács határozata folytán megjelent nála *Ary Lajos* városi főszámvevőhelyettes és *Mayer* számvevő és kérdést intéztek hozzá, hajlandó-e bemutatni nekik a színház üzleti könyveit átvizsgálás végett. Erre a felszólításra jelenti most be ebben a beadványában a szinigazgató, hogy hajlandó úgy a Csokonai színház, mint a Vigszínház üzleti könyvét bemutatni a város kiküldötteinek, az irodahelyiségében. Egyben kijelenti a szinigazgató azt is e beadványában, hogy *a szezon hátralevő részére való helyáremeléstől eláll,* csak az új szezontól, szept. 1-től kéri a helyáremelést.

Ezzel kapcsolatosan bemutatta Csűrös tanácsnok a városi számvevőség jelentését is, amelyben mind a két színház könyveinek átvizsgálására kér utasítást, nemcsak a Csokonai színházéra, mert csak a két színház könyveinek átvizsgálásából nyerhet tiszta képet a színház üzletmenetéről. És június 30-iki zárlattal kívánja átvizsgálás alá venni a színházi könyveket.

A tanács tudomásul vette *Heltai Jenő* szinigazgató beadványában foglaltakat és a számvevőséget utasította, hogy a június 30-iki zárlat után vizsgálja meg a két színház üzleti könyveit.

Ezután hosszabb megbeszélés indult meg a színház kérdésében. Dr. *Magoss György* tisztii főügyész rámutatván arra, hogy 1920. évi október 1-én *Heltai Jenő* szinigazgatónak a várossal kötött szerződése lejár, *elérkezettnek látja az időt a színházpályázat kiírásának előkészítésére.* Számot kell vetni azzal is, hátha olyan valaki pá-

lyázna, aki jelenleg még nem szinagazgató. Az ilyen pályázónak idejében tudnia kell a döntést, hogy felszerelésről gondoskodhassék.

Dr. Csűrös Ferenc: Ki lehet éppen irni a pályázatot most is, de annak nem volna eredménye, mert nincs közlekedés, nincs forgalom.

Dr. Magoss György: Nem is azt mondom, hogy rögtön írjuk ki a pályázatot, hanem adjon ki a tanács az iratokat a pályázat kiírásának előkészítése végett. Ugyis hónapokat vesz igénybe az előkészítés munkája.

Dr. Csűrös Ferenc tanácsnok Heltai Jenő szinagazgatónak egy másik beadványáról tett említést ezután, amelyben arra kéri a polgármestert, hogy a színház ügyeinek megvizsgálására a szinügyi bizottságot, vagy egy ad hoc bizottságot küldjön ki, mert a városi tanács a színházi ügyekről helyteleoöl van informálva.

Csóka Sámuel polgármester-helyettes-főjegyző: A szinagazgató ezzel tulajdonképpen a támadások ellen akar védekezni.

Dr. Magoss György tiszti fő-ügyész: A dolog úgy áll, hogy a színházfelügyelő tanácsnoknak al-landóan figyelemmel kell kísérnie, hogy a szinagazgató minden tekintetben eleget tesz-e a szerződésben vállalt kötelességeinek. Meg van-e ezidőszent a társulat tagjainak létszáma? Esetleg a színházfelügyelő-tanácsnok mellé küldjön ki a tanács még két tagot az ellenőrzés céljából.

Dr. Csűrös Ferenc: A szinagazgató a szezon elején beadta a tagjai névsorát. Akkor teljes volt a létszám. Később előfordult, hogy egyik-másik tag nem jött a színházhoz, helyettük másokat kellett szerződtetni. Január elején ismét bemutatta az igazgató a névsort. Akkor is meg volt a teljes létszám és a névsorban föl-tüntetett színészek tényleg szerepeltek is.

Dr. Tatay Zoltán jegyző azt vitatta, hogy nincs a társulatnál kellő számú elsőrendű tag. Ilyen értelemben szólott a kérdéshez dr. Vargha Elemér tb. főjegyző-tanácsnok is.

Ezzel a vita véget ért.

Ólakban és kamrákban laknak az emberek Debreczenben.

A lakáshiány nyomorúságai. — Sürgetik az idegenek eltávolítását.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Debreczen város lakáshivatala jelentést tett a városi tanácsnak, hogy lakást kereső emberek szá-zai zúgolódva hagyják el a lakáshivatalt, amely nem képes nekik lakást juttatni. Június 20-ig 563 olyan kérvény van a lakáshivatalnál elintézetlenül, amelyben lakást kérnek a lakáshivataltól. Tizenöt lakónak azért van lakásra szük-sége, mert eddigi lakásuk össze-dülöfélben van. Az ilyen lakáske-resők száma folyton növekszik, mert a háztulajdonosok évek óta nem voltak képesek a házaik re-noválását végezni.

Nyolvankilencen van-nak olyan kérelmezők, akik ugyszólván telje-sen hajléktalanok,

mint például áthelyezett vasutasok, postások, más közalkalmazottak, akik kamrában, sertésőltan, istá-lóban húzódtak meg. Nyegyen-hét nősülni szándékozó fiatalember is fordult a lakáshivatalhoz lakásért. Százhuszonegy olyan kérvényezők-nek a száma, akik hádból tértek vissza. Kilencvenhét lakó azzal a panasszal fordult a lakáshivatal-hoz, hogy lakásaik egészségtelen, becsurog az eső. Hetvenegyen kérnek jelenlegi lakásuknál na-gyobb lakást, akiknek családja a hadbavonulás után kisebb lakás-ban húzódott meg. Százegy olyan lakáskérő van, akik házigazdáik folytonos szakaturái miatt kényte-lenek menekülni lakásaikból. Ezer-tizenhét olyan kérvény van a la-káshivatalnál, amelyeket nem tud elintézni, mert nincs lakás.

Momentán 924 lakásra van szükség.

A lakáshivatal véleménye sze-rint az egyetlen mód, amellyel ezen a lakásinségen valamit segí-

teni lehet, új lakások építése volna.

Ideiglenes segítségnek pedig az idegenek eltá-volitása volna tekint-hető,

ha ez azonnal és mindenkire való tekintet nélkül végrehajthatnék. Ilyen módon 3—400 lakás felsza-badulna, akkor ki lehetne elégi-teni a legsürgősebb szükségletet. Dr. Tóth Emil tanácsnok ter-jesztette ezt a jelentést esütörtök-ön a városi tanács elé. Sajnos, a tanácsnak nincs módjában a mai viszonyok között ezen a súlyos helyzeten segíteni. Valamit le-hetne segíteni az idegeneknek és az indokolatlanul Debreczenben megtelepedetteknek az eltávolítá-sával.

Ebben a kérdésben Herkély Gyula esendőrőrnagy, aki a rend-őrség vezetésével meg van bizva, azt a felvilágosítást mondotta el a tanácsülésen, hogy a Debreczenben tartózkodó külföldiek már össze vannak írva kimuta-tásban. A kimutatás a román pa-rancsnokságnál van. Már három izben érdeklődött a sorsa felől és azt a választ kapta, hogy az ügy tanulmányozás alatt van. Tárgyalt ez ügyben Rásó István főispánnal is. Talán e hónap végére el lesz intézve a román parancsnoksá-gnál az idegenek kimutatásának kérdése és július elején rá kerül a sor azoknak a dolgára is, akik indokolatlanul telepedtek le Deb-reczenben. A rendőrségnek ezek-ről is meg van a kimutatása. Kö-rülbelül kétszázötven ezeknek a száma, akiknek Debreczenben való maradása semmivel sincs indo-kolva. Most már csak a román parancsnokságtól kell megszerezni a hozzájárulást ezeknek az eltávo-lítására.

◆ SZINHÁZ ◆

Csokonai-színház műsora :

Péntek B) bérlet, Szombat C) bérlet Velencei kalmár.

Vig-színház műsora :

Egész héten: **Pacsirta**, Lehár Fe-recz operett újdonsága.

Kardoss Géza estéje. Ki-vételes érdeklődés fogadta **Kardoss Géza**, a budapesti Vigszínház ki-tünő tagjának debreczeni művész-estélyét, amelyet az Apollóban tartott meg. A zúfolt nézőtér-en ott láhattuk Debreczen vezető-embereit is szép számmal. Ezt a meleg figyelmet **Kardoss Géza** meg is érdemli. Debreczeni fiu, mert itt kezdte a maga pályá-ját, amelyhez joggal lehetett nagy reményéseket fűzni. Hogy kifor-rott és sokoldalú művész, azt megmutatta. Különösen a *Vén cigány* című vers előadásával ért el gyújtó hatást, amely után va-lósággyal fölviharzott a taps. Még két szép vers megkapó hangula-tát tolmácsolta finoman, hogy aztán a *Szent házasság* című kis darabban zamatos, egészséges de-rűjét csillogtassa meg. **Kardoss Géza**ának igazán jelentőségteljes, komoly sikere volt. Töle csak-ugyan lehet nívósabb színházi él-vezetet várni. *Bereczky Magda* énekszámával, valamint a kis vígjátékban való szereplésével egyaránt kellemes perceket szer-zett s őszinte elismerésben ré-szesült. Nagyon tetszettek a *Görög Olga* énekszámai s igen ügyesen oldotta meg nem kis szinpadí fel-adatát, műkedvelő létere is. *Gyar-mathy Miklós*. A hangulatos esté-ről városzerte sokat és szívesen beszélnek.

Mai előadások. (A színházi iroda jelenti.) Ma a Csokonai színházban a Velencei kalmár szinmű, a Vigszínház-ban a Pacsirta operett kerül színre.

Vasárnapi előadások. (A színházi iroda jelenti.) Vasárnap a Csokonai szin-házban délután 3 órákor a Velencei kal-már szinmű, este a Csak párosan című pirosszinlajos bohózat, a Vigszínházban délután a Nebántsvirág, este a Pacsirta operett kerül színre. Jegyelővétel.

Ma, pénteken jelenik meg a Színházi Figaró új száma.

Legyen világosság. Dráma 5 felvonásban. Irta és rendezte Richard Oswald. Cselekménye, rendezése és megjátszása felül-mul minden eddigit. Bemutatja pénteken az Uránia.

A bosszu. Dráma 4 felvo-násban. Egy zsidó család tragé-diájáról szól az érdekes történet. Mindvégig lebilincselő a témája ennek a tökéletesen rendezett és megjátszott filmnek. A főszerepet Carmen Cartellieri, a népszerű művész nő játsza. Bemutatja az Apolló.

Pályázat.

A kereskedő társulatnál betöltendő a titkári állás. Az állás elnyerésénél előnyben részesülnek, akik a felső ke-reskedelmi iskolai érettségi vizsgálatot sikerrel letették és kereskedelmi irányu gyakorlati működést folytattak. A folya-modványhoz, mely Bárdos Géza főit-kárhoz nyújtandó be, mellékelendő a születési és iskolai bizonyítvány, vala-mint az eddigi működést igazoló iratok.

Pályázat.

A kereskedő társulattól fentartott női felső kereskedelmi internátusnál be-töltendő a gazdasszonyi állás. Az állás elnyeréséért pályázhatnak özvegy nők

vagy olyan idősebb hajadonok, akik jól értenek a számvitelhez, főzésben és a háztartás minden ágában teljesen jár-tasak. A folyamodványhoz, mely Bárdos Géza kereskedő társulati főtitkárhoz nyújtandó be, mellékelendő a születési bizonyítvány, a pályázó egészségi álla-potát és eddigi működését igazoló iratok.

Debreczen sz. kir. város leltárbiztosi hivatalától.

919—1919.

Árverési hirdetmény.

Nehai Kereskényi Sándor hagyatéká-hoz tartozó butor és háztartási eszkö-zök Debreczenben, Bercsényi-utca 69. sz. háznál 1919. évi július hó 4. napján, délután 1/2 órákor tartandó nyilvános árveresen készpénzért eladatnak.
Debreczen, 1919 június 21.

Leltárbiztosi hivatal.

Cukorborsó

hüvelyes, naponta — főleg a délutáni órák-ban — nagyobb men-nyiségben kapható a **Macsi Uradalom** zöldségüzletében kg-ként 3 koronáért.

APRÓHIRDEFÉSEK

Hirdető közönség szives figyelmét felhív-juk arra, hogy a lapunk részére szánt hirdetésekkel délután 3 óráig sziveskedjék feladni, mert 3 óra után nem áll módunk-ban azt elhelyezni. Kiadóhivatal.

▲ AJÁNLAT ▲

Darált és kőso minden mennyiség-ben block nélkül kapható Gyémánt Géza és Tarsa cégnél, Piac-u. 58., hátul az udvarban. 737

Róman nyelvre mindenféle kérvé-nyeket írok és fordítok egész nap, Hai-movits, Szent-Anna-u. 58. 624

Francia, német, angol szünidei gyermektanfolyamok, Akadémia interna-tionale, Széchenyi-u. 42. sz. I. em. 711

Villanyszerelést, javítást szaksze-rűen legolcsóbban eszközöl, Muesi Sán-dor, villanyszerelő. Uranus mozi, Csapó-utca 17. szám. 728

Pianinok elsőrendű gyártmány, kap-ható Schmidt zongora-raktárában. 748

Oltottmész az egyetemi építkezés-nél kapható (Nagyerdő). 752

▲ KERESLET ▲

30—50 holdas tanyát vételre kere-sek. Cim: dr. Pécsi, kereskedelmi és iparkamara épület. 734

Ismételtén sziveskedjék címét tu-datni velem, aki Gyuláról Szilvási test-vérektől részemre csomagot hozott. Bő-szőrményiné Eötvös-utca 56. 753

▲ ELADÁS ▲

Eladók ebédlő, nappali, hálószoba butorok és berendezések. Értekezhetni Szent-Anna-utca 25. sz. a. délután 3—4 óra között. 726

Jókarban levő féregmentes háló-szoba, fehér ebédlő asztal székekkel el-adó, Simonyi-ut 10. 729

Malacok eladók a gazdasági nép-iskolánál, Mikepécsi-ut 10. 750

Háló szoba garantált féregmentes-velamint egy nagyon finom szép kivitelű ebédlő butor eladó. Verbóczy-utca 2., I. em. 7. ajtó, 2. kapu. 751

Felelős szerkesztő:

Dr. SZATAI FERENC.

Kiadja:

Debreczen szab. kir. város és a Tiszántúli reform. egyházker. könyvnyomda-vállalata.